

Det er derfor fortjenstfuldt, at man nu tager Sagen op fra Grunden og selv tager Initiativet og faar nedsat en Kommission som den, der nu har afleveret det betydelige Arbejde, vi forefinde i Betænkningen.

Det er et meget omfattende, meget interessant og nyttigt Stof, der der er bragt sammen, og det er tillige fremlagt i en overskuelig og velordnet Form. Naar man nu ser det, saa venter man jo, at man efterhaanden, som man skrider frem gennem det, skal føle fuldstændig sikker Grund under Fødderne paa sig, et fast muret Grundlag, paa hvilket man vil være i Stand til at opbygge en hensigtsmæssig Organisation. Men saadan er det ikke. Man føler sig meget mere, hvor interessant Betænkningen end er, og hvor meget godt den end bringer, som om man var paa gyngende Grund. Man kan være vis paa, at har man gennemlæst en klar Udvikling af et af de Spørgsmaal, der komme frem under Arbejdet, og tror, at nu staar det altsaa fast, saa møder man straks efter en anden Udvikling, der ikke tjener til at belyse, at den første netop var den rigtige, men saaledes at man meget mere maa stille sig overfor begge Dele paa den Maade, at man siger: Man kan gøre det saadan, og man kan ogsaa gøre det anderledes. Har man indvundet et Resultat, har man udtalt en bestemt Sætning, som man nu mener er slaaet fast, saa kan man være temmelig sikker paa, at man i den næste Linie finder et Forbehold, og finder man det ikke i næste Linie, saa finder man det senere hen.

Lad mig i sidste Henseende blot nævne en Ting, der lige falder mig ind. Der er mange andre Ting, der vise det samme, men det vakte min Forundring, da jeg et Sted saa stærkt fremhævet, at man ikke skulde have udsendte Konsuler i Lande, med hvilke man ikke allerede havde Forbindelse. Jeg syntes, det var forkert. Der er jo dog Lande med store Udviklingsmuligheder, der er jo noget, der hedder: Den som kommer først til Mølle, faar først malet. Ser man f. Eks. paa de Forbindelser, der nylig ere knyttede med det oversøiske Land, jeg kender, Argentina, saa er det Skibsstartforbindelser, men de ere komne længe efter, at Linier fra alle Verdens Lande havde Skibsfart paa Buenos Ayres og Havnene der, og Følgen er, at de komme ind i en voldsom Konkurrence. Det, der nu trænges til, er et Handelselskab, eventuelt et Landbrugselskab bagefter Skibsfarten. Jeg fandt det forkert at drage den Sætning saa

stærkt frem, at det først var i Lande, hvor man allerede havde Forbindelser, at Konsuler skulde ansættes. Det skulde netop ske, hvor der var de store Produktionsmuligheder, de store Markedsmuligheder. Og længere hen i Afhandlingen finder jeg det ogsaa indrømmet, og saadan gaar det paa flere Steder.

Man maa naturligvis spørge sig: hvori ligger det, at man paa Grundlag af dette store og velordnede Materiale ikke har kunnet udtale sig med større Bestemthed om, hvad der er rigtigt eller urigtigt i det givne Tilfælde. Det ligger efter min Mening i, at man har stillet Kommissionens Opgave forkert. Det, som trænger til at reformeres i Udenrigsministeriet, er ikke Organisationen — med den kan der særdeles godt virkes nu som før —, men det er Udenrigsministeriets Personale. Det er der, Skavanken ligger. Men naar man har faaet til Opgave at omordne selve Organisationen, saa maa man altsaa gøre noget, og saa foreslaar man den Gaaen bort fra Organisationen, som der nu er, med een Direktør i Spidsen og 2 Kontorer under ham, til to selvstændig virkende Departementer. Jeg maa tilstaa, at jeg ser ikke, hvad denne Forandring egentlig skulde bringe Landet for Fordel. Mig forekommer det mere at være en Forandring for Forandringens Skyld. Skulde jeg sætte en Overskrift over den, saa vilde jeg sige med det bekendte gamle Ord: Forandring fryder, sagde en vis Mand, han maledes sin Hale spinatgrøn. At der skulde komme noget, der staar over det nuværende, ud af den Forandring, tror jeg ikke, og jeg tror det saa meget mindre, som jeg mener at være i Stand til ret nøje at angive det Tidspunkt, da Udenrigsministeriet selv vil komme og sige: Nej, nu have vi prøvet den Forandring, nu vende vi tilbage til det gamle og faa Direktøren i Spidsen og 2 Kontorer, der træde mere tilbage og ere mere afhængige.

Jeg har ikke Lyst til, ville de Herrer forstaa, at kritisere paa det Punkt, hvor efter min Mening Skaden ligger i Udenrigsministeriet. Men eet ønsker jeg dog at fremhæve, saa meget mere som det virkelig kan tjene til Undskyldning for de nuværende Forhold. Hvis man opfattede mig saaledes, som om det skulde være mig en Fornøjelse at rette en stærk personlig Kritik ad den Kant, saa tager man ganske fejl. Jeg gør det sikkert ikke, medmindre jeg netop udæskes til det. Men naar Forholdene ere, som de foreligge i Øjeblikket, har det en historisk Grund, og det er den,